

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 18. ANULU XVII.

Telegrafulu este de done ori pe septimana : joia si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Sabiu, in 2/14 Martiu 1869.

tru provinciile din Monarchia pe anu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 p. 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru intcia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Un'a dintre cardinalele trebuintie.

Politica ne absorbe de multe ori incatu abia mai putem sa engetamu si la alte lucruri cari ne atingu totu asi'a de tare.

Dorinti'a nostra generale este ca sa ocupamu unu locu demnu intre natiunile Europei. Insa alte natiuni au clase, cari impartu si lucrulu si sarcinele, si prin urmare si folosele cu multu mai potrivit decatu cum se pote efeptu acesta la noi.

Noi avemu din clas'a numita a cetatienilor, in proportiune cu numerositatea nostra, unu contingentu forte micu. Lips'a acesta trage a dese in compena si in cestiuni de natura politica, pentru ca candu vine treb'a ca sa ne apretiuim radimulu ce trebuie de atatea ori in lupte politice, simtimu cu totii ca radimulu aru trebui sa fia mai numerosu, mai diversu si mai estinsu.

Ceea ce nu avemu insa se aru putea face. Elementele nu ne lipsescu. In tote tierile de cultura prisosulu locuitorime dela tiara lasa pre cei putieni la lucrarea pamentului a casa, ca acesti sa-lu pota lucra cu succesu. Prisosulu insa se expandesce in tote partile si imbratiseza alte moduri de vietia si asi'a impartu lucrulu si sarcinile.

Noi inca amu sositu demultu la acelu stadiu, unde mosiele dela tiara vedemu ca se impartiescu mai pana la disparere, mai pana sa nu le mai poti vedea cu ochiulu liberu. Ba noi amu sositu in forte multe locuri incatu nici de unu petecu de pamentu nu mai pote fi vorb'a ca aru ave, nu un'a, ci multe familii.

Dara ore a inceputu si la noi sa urmeze asi'a dupa cum urmeza locuitorii tierilor de cultura? Pre putienu. Din contra, vedemu cu durere, ca bratie june si vengiose, spre a o mena, cu unu traiu tigoritu, de pre o di pre alta, se indatorescu pre la unii si altii a face la dile de camete, care in comparatiune cu ostene'a si tempulu nu aducu folosu de ajunsu nici oferitoriulu de lucru si nici datatoriulu de lucru.

O economia mai ratiunale ne-aru trebui asi'a dara si cu puterile si cu averea nostra.

Pentru ca sa venim la ratiune ne trebuie si o crescere de asi'a. Nu intielegemu aci nici decum numai individi singuratici, ci intielegemu mai cu sema totalitati, deca nu totalitatea nostra natiunale. A cresce in feliulu acesta poporulu ne trebuie scuoli in cari sa se lumineze nu numai o parte a junime, ce are sa devina functionari seu preoti seu altu ce-va tienatoriu de numita inteligintia mai inalta, ci sa putem capeta din acele scoli si inteligintia de aceea, care sa scie explotat productele naturali seu deadreptulu, prefacendu-le cu manile sele in manufacturi, seu trecendu-le si ca producte si ca manufacturi dela unu locu de comertiu la altulu, cu unu cuventu, inteligintia de aceea, care se dice a trebei (travaiului).

Indata ce acesta din urma aru fi mai spornica s'aru pune ca unu mijlocitoriu tare intre inteligintia inalta si intre poporu. Pre cea dintai aru sprigini-o, ca o aru face ca sa resara mai numerosa din sinulu cestei de a dou'a, adeca a trebei. Aru crea barbati si familii independinte de fluctuatiuni politice; iera pre poporu l'aru ajutat largindu-i campulu de lucru, sporindu-i pretiulu sudorei sele si prin acesta imbunatalindu-i successive si modulu lucrarei sele prin posibilitatea de a-si castigat instrumente cu cari sa lucre mai multu si mai usioru.

Este o cale batuta si resbatuta acesta tema, de carea ne ocupamu si noi acum si asi'a deca vomu recomanda infintierea de scoli reali, de comertiu si de industria, nu dicemu ceva nou.

Dara ore vomu gresi deca le vomu recomanda de nou?

Pana candu se voru infintia aceste insa atragemu atentiunea tuturor inteligintiloru celor ce vinu in atingere cu poporulu dela tiara si rugamu sa nu scape din vedere lips'a unui faptoru mijlocitoriu intre inteligintia inalta si poporu si sa dea povetie de aceea, ca si inainte de infintierea instituteloru sa se immultiiesca contingentulu mentionatulu faptoru.

In strinsa legatura cu cele de mai susu amu mai ave detoria de a tiené socotela de impregiurările locali si deca vedemu ca in unulu seu altulu locu, unulu seu altulu ramu de industria, a carei campu e atatu de largu, aru fi mai priinciosu, atunci si directiunea trebuie indreptata spre acesta si poporulu.

In impregiurările de fatia, bine observat, mai de une dile, unu barbatu romanu, ca nu aru fi reu, deca si din junimea pregatita cu sciintie mai inalte s'aru familiarisat, o parte celu putienu, cu imbratisearea unui seu altui ramu de travaiulu. Se intielege ca in casulu acesta aru fi si detoria acelu ce practiseza deja vre unu ramu de acestu feliu, sa intempine pre asemenea juni cu incredere si cu spriginiu materiale si sa nu astepte umilintia neconditionata, pentru ca sorcea l'a facutu pre careva sa se nasca in o familia mai bogata si pre altulu in un'a mai sermana, incatu abia a pututu innotat pana sa si termine studiile.

Aceste de pana aci dise suntu nisce liniamente cari aru putea servi de materialu pentru un'a din temele cele mai interesante si vaste. Inse tocmai pentru ca suntu numai liniamentele credemu, ca cei mai multi cetitori voru fi curendu in pusetiunea de a-si face insi-si tem'a asi'a dupa cum se va potrivii mai bine cu trebuintiele locali si ocazionali ori in care parte, unde locuiescu romani.

Amu fi forte multiamiti candu amu audf din multe parti ca se afla puse in lucrare cele ce le amu indigitatu in cele scrise pana aci. In modulu acesta aru contribui poporulu nostru forte, forte multa la consolidarea unei pusetiuni firme in societate preste totu.

Deci sa dea Dumnedieu ca in scurtu sa vedemu in florindu meserii, comertiu si preste totu industria cu toti ramii ei si intre romani si totu asi'a sa vedemu crescendu institutele in cari sa se puna temeiulu la o crescere in sensulu acesta a poporulu nostru. Atunci pare ca nu ne aru fi tocmai asi'a tema ca ce feliu de politica urmamu, pentru ca si acesta aru fi o politica si inca reale, prin urmare si buna.

Evenimente politice.

Pentru impededarea esceseloru dela alegeri a dispusu regimulu sa plece mereu dela Pest'a trupe catra diverse cercuri de alegere. Aceste voru imblandi poft'a de lupta a partideloru ce se intalnescu la urna.

Despre Galiti'a se suna iera-si, ca regimulu va face concessiunile putinciose autonomiei acestei tieri.

In politic'a din afara inca totu domnesce linsce. Börsen-Zeitung, pote ca spre a aduce o variatiune in monotoni'a presenta, spune ca Bismarck are de cugetu a suleva cestiunea, ca cine are dreptu de a tiené garnisone de trupe in U l m si R a s t a t t. Se intielege, ca o atare cestiune aru provoca proteste seu omestecuri din partea unoru puteri; cu tote aceste afirma dis'a foi'a, Bismarck vrea sa o faca.

In Madridu decurgu desbaterile cortesiloru. Din candu in candu se atinge din partea cate unui depu-

tatu si cestiunea guvernului fiitoriu. Serrano relega tote discussiunile aceste la tempulu precandu se va desbate constitutiunea.

In R o m a n i ' a se facu pregatiri de alegeri pentru camera fiitoria.

Pre candu incheiasemu ne mai aducu diuaricile sciri despre posibil'a apropiarea intre curtea din V i e n ' a si F l o r e n t i ' a. Ca unu semu alu acestei apropiari se esplica si urmatorea impregiurare si adeca: ambasadorulu italianu de langa cabinetulu din Vien'a, la diu'a onomastica a lui Victoru Emanuele va da unu prandiu diplomaticu, la care, cu invoirea Maj. Sele Imperatului, voru lua parte mai multi archiduci si afara de acesta Maj. Sea, prin unu tramisu anume, si va esprime ambasadorulu felicitările Sele pentru Victoru Emanuele.

Asfelu de scire vinu acum si din Berlinu, pentru ca se dice ca bar. Werther ambasadoru prussianu din Vien'a va fi inlocuitu cu altulu. Se vorbesce si de repasirea lui Bismarck. — Scirile din urma de feliulu acesta trebuiescu luate cu reserva, pentru ca mane poimane potu fi desmintite.

Temerea de unu conflictu intre Franci'a si Prussi'a si acum mai neliniscesce diuaristic'a.

In cercurile deputatiloru in Parisu curgeau in dilele trecute scirile cele mai minunate. Era vorb'a de reforme noue, de introducerea ministeriulu responsabilu prin unu senatusconsultu si de denumirea principelui Napoleonu de ministru presedinte. Se mai vorbea si de unu plebiscitu pentru dechiararea si ratificarea dreptulu de ereditate in favorea principelui imperiale. O loia oficiosa totu din Parisu dechiaru ca aceste tote suntu „luate din ventu“ si adauga ca de o schimbare in ministeriulu francesu nu pote fi vorb'a decatu dupa ce voru trece alegerile generali.

Revista diuaristica.

Cetimu in „Tromp. Carp.“ Pre candu publicistii nostri, cei mai isteti si mai priceputi considera conflictulu dintre Belgiu si Franci'a ca o afacere terminata, si ca prin urmare, nici aci nu este punctulu din care are sa iasa radi'a care va lumina amici'ta ce esista intre Franci'a si Prussi'a, jurnalele din Parisu, jurnalele opozitiunei ca si cele guvernamentali, au scosu ierasi la meidanu cestiunea otareloru firesci. Acosta cestiune a otareloru firesci cere ca Franci'a sa marga dreptu la Rhinu, trecendu acum si preste Belgiu, „ca sa scape in fine poporulu Belgianu de acea adunatura de advocati si de francmasoni, care i-lu exploata si-lu apasa sub pretestu de a-lu guverná.“

Aceste suntu propriile cuvinte cu cari se servesce unu jurnalulu oficiosu francesu, spre a demonstá negresitu, dupa mod'a introdusa la Berlinu, ca si anecsarea este unu dreptu, si ca otarele firesci este politic'a cea mai justa caci duce pre Franci'a la Rhinu.

Jurnalulu dlui Girardin, „La Liberté“, este mai explicitu. Dupa ce demonstra cu multa vioiciune ca legea drumulu de feru, nu este dcatu o semnificatiune prussiana, apoi adauga:

„Au dora Franci'a superata de banuielele belgiene si lacomi'a prussiana, mai pote remanea multu tempu in situatiunea cea dificile ce i s'au facutu?“

„Deca intre contradictorii nostri se gasesce unulu care sa respunda afirmativu, noi primimu, fara a protestá, primimu cualificarea de prusso-fili.“

„Belgiulu a fostu alu nostru pana la a. 1814 in deplin'a legitimitate, si totu legitimu elu ne va apartiené si de acum inainte.“

Asemenea declaratiuni negresitu ca nu suntu de natura a asigurá pre belgiani, si greutatea vo-

turilor emise de adunări, pentru legea drumului de feru, votări ce se califică de press'a franceza cu o semnificatiune prussiana, pöte ca au sa dea nascere la multe cestiuni, pöte chiaru va deslegä si cestiunea cea mare a Rhinului, pre care o totu ocolesce cabinetulu dela Berlinu si pre care politic'a franceza nu o perde unu momentu din vedere.

Pre cându dara publicistii deslęga astfelu cu o trasatura de condeiu existenti'a nationalitatilor: pre cându cestiunea otarelora firesci pare a luä loculu dreptulu celui mare ce au popörela de a tröi prin propri'a lor existenti'a, fara a se preocupä deca cutare apa seu cutare munte aru fi mai favorabile vederiloru si ambitiunei cutäru capu incoronatu, sa vedemu ce dicu popörela cari au devenitu victim'a acestora nöue pretensiuni, de otare firesci, si de drepturi de conquista prin fortia. Nu credemu de prisosu a transcrie pentru cetitorii nostri urmatoriulu pasagiu dintr'o corespondinti'a adresata din Hanover'a la München:

„Intielegemu förte lesne ca multa lume in Bavari'a pune temeiu pre unu resbelu intre Franci'a si Prussi'a. Totu astfelu este si pre la noi, si acest'a se esplica prea lesne, avemu mai putiene simpatii in Franci'a decâtu in Bavari'a, care datoręza Franciei marirea sea, si cu töte acestea lucrurile au mersu asiä de departe in Hanover'a, ca glötele, ca mass'a poporului adeca clas'a tieraniloru, aru salutä cu bucuria pre francesi ca pre nisce salvatori. Bavari'a nu pöte sa mai conserve in contr'a Franciei antipatiile sele de asta data. In adeveru adesea ea a facutu causa comuna cu Franci'a, si totu-dęun'a acest'a a fostu in avantajulu seu. Acum la noi, toti acei'a cari iubescu libertatea dorescu cu infocare resbelulu, căci numai resbelu nu mai pöte dá libertatea si ne pöte scapä de jugulu prussianu“.

Cum vedemu anexarea nu este din sistemele acelea cari attia simpatie, si judecändu dupa strigatulu de durere alu Hanovresiloru si nemulțiamirile ce acestu sistem a attiatu in töte regiunile de la popöre pãna la suveranu, va face negresitu a nasce resbelulu in care Hanovresii punu töte sperantiele lor pentru libertatea si sdrobirea jugului de cari suntu apesati. —

Totu in acelu diuaru:

Pregatirile militare ce se operęza in Russi'a c'o activitate nespusa si necunoscuta pãna acum in regiunile guvernului russescu, anuncie cele mai ingrijitöre simptome pentru o lupta crãncena. Invalidulu spune ca arsenalulu suntu de o activitate spaimantatöre. Numai in arsenalulu de la Petersburg s'a turnatu pãna la 500 tunuri de töte sistemele si de töte calibrurile. Artelierele de la Kiev in sieptespre-diece lane au predatu 70000 de pusce.

Cätu pentru reformele morali ce se introduc in ostire, aflãmu dupa jurnalulu din Moscva, ca s'a adoptatu sistem'a d'a nu se inaltia nici unu officieru in gradu pãna ce mai anteiu nu va trece unu examenu. Cum vedemu sistemele care se invehescu si se lepada chiaru de guvernele acele care nu s'au deosebitu multu prin progresulu lor, le adoptãmu noi romanii. Se scie ca in Russi'a milit'a erä mijloculu celu mai siguru de a-si face cine-va cariera fara sa scie carte, si fara a se deosebi multu in cele alte calitati. Milit'i'a in Russi'a erä refugiulu tuturoru acelor'a care voiau sa trãiesca o vietia eleganta si desordinata, căci le lipsia totu ce trebuie ca sa se pöta deosebi in vietia civile. Acum s'a pusu o bariera acestei sisteme; nu e destulu a fi cine-va officieru pentru ca-i place a fi in ostire; se cere a avea si cunoscintiele trebuinciose, spre a putea fi bunu militaru.

Pre lãnga aceste reforme introduse in corpulu ostirü, nobletia din Moscva, respundendu unui proiectu de reforme formulatu de guvernulu rusu, a emisu in termini förte limpedi si preä pucinu acoperiti, a emisu dorint'a de a se convocä o constituanta in care sa fie reprezentata burgesia si clas'a plugariloru. In alti termeni nobletia din Moscva, face a se mirosi dorint'a unui guvernü constitutional, care amu dori sa nu fie ast-felu dupa cum ilu definęza unu jurnalulu francezu, acest'a definitie este opera lui Ludovicu alu XVIII pre cându ministri in Franci'a ca si la noi, erau resdorsabili.

Jeta ce cetimu in asta privintia:

Regele dejuna, si dejuna bine. Dupa acest'a primesce pre ministri sei.

„—Ei bine! cum mergu trebele!

„—Förte bine, sire.

„—Deca e asiä, esu si eu sa me plimbu.

„A doua di aceea-si intrebare.

„—Cum mergu trebele?

„—Förte reu, sire.

„Deca e asiä, acum duceti-ve d-vöstra de ve plimbati.“

Sa nu uite cetitorii ca acest'a definitie este a regelui Ludovicu alu XVIII.

Caletoria Majestätiloru la Agram

a fostu, dupa cum raportä diuariete, unu triumfu continuu. Salutäri entusiastice de töte pärtile. La curtea drumului de feru din Agram fura intemperate Majestätile de banulu Croatiei Rauch, de gen. de cav. bar. Gablenz si Episcopulu Soic. In salonu bineventa primariulu pre MM. LC. Maj. Sea respunde: „Me bucuru ca dupa unu tempu mai indelungatu revediu cetatea mea credincioasa Agram. Si eu si Regin'a e förte multiamita, căci potemu personalmente primi espressionea simtiemintelor loiale a D-vöstre. Salutati din partene pre concectatiunii D-vöstre. Iluminatiunea a fostu pãna la ce e numai cu putintia. La unu semnalu de rachete s'au aprinsu doi sori electrici pre done turnuri cari luminä ca diu'a.“

Scirile despre petrecerea MM. LL. in Agramu spunu despre primirea autoritatiloru, despre primirea deputatiunii dietali s. a. Deputatiunii dietali a respunsu M. S. mai intäiu in limb'a croata apoi in cea germana. „Me bucuru“, dise Maj. S. „ca amu ocaziune sa ve comunicu verbalmente deplin'a Mea recunoscintia pentru buna vointia patriotica, cărei i ati datu espressionea cu ocaziunea impacarei. Eu sumu convinsu ca prin acest'a a-ti castigatu basea cea mai sigura pentru o eficace desvöltare a patriei D-vöstre si ca sincer'a armonia intre aceste döue popöre surori se va aretä cã mijloculu celu mai potrivitu la radicareä bunei stãri de amendoune pärtile.“

Majest. Sea imbracatu in uniforma de colonelu granicieri a mersu la teatru cu Maj. Sea Imperatës'a. Ministrii Andrassy, Bedecovics si Festetics fura intempinati cu „zivio“. Mai tardu a sositu si B e u s t, carele se dice ca a atrasu atentiunea generale.

Lui Andrassy se dice ca înainte de productiunea teatrale i s'a facutu o ovatiune.

In legatura cu cele de mai susu inregistrãmu ca generalulu italianu della Rocca este insarcinatu de Regele Italiei Victoru Emanuele sa salute pre M. S., spre care scopu disolu generalu vine la Trieste.

In 10 Martiu n. a cercetatu intre alte biseric'a gr. orientale spitalulu militarü si alte institute. In aceea-si di a tienutu o revista preste trupele concentrate acolo. In töte pärtile a fostu M. Sea primitu cu entusiasmü.

Majestatea Sea Regina a visitatu institute de crescere si alte institute publice.

Contele A n d r a s s y a primitu in aceea-si di deputatiunea dietei croate si a autoritatiloru municipali.

Scirile cele mai nöue spunu ca ieri a plecatu M. Sea Regele spre Fiume; iera Maj. Sea Regin'a a sositu ieri in Bud'a.

Conferinti'a nationale dela Mercurea

Dupa promissiunea din nrulu trecutü dãmu parte in estrasu parte perextensum cuventãrile dela conferinti'a. Cea dintäiu in objectulu desbateriloru fu a dlui Vis. R o m a n u. Densulu cetesce punctele de programa din apelu si propune ca sa se puna mai intäiu punctulu alu doilea la desbatere si apoi sa purceda la punctulu intäiu. (se primesce). Cetesce deci punctulu alu doilea din apelu si deschide desbaterea asup'a acestui punctu. Luändu mai intäiu singuru cuventulu dice ca numai cându in functionarea tuturoru membriloru unui corpu se presinta armonia deplina, numai atunci corpu acest'a e sanatosu, si pöte inträ cu sigurantia in vietia, asemenea numai cându membrii unei societãti suntu bine organizati, acest'a pöte sa-si ajunga scopulu seu.

Amintescu mai departe, ca de-si romanii, si-au formatu la an. 1848 o programa, totusi ei nu s'au tienutu de program'a acest'a, intrandu in diet'a feudale din Clusiu si Pest'a. Intrarea deputatiloru in aceste diete s'au desaprobatu din partea poporului romanu pre calea diuaristiceä romane si pre alte căli. Deputatii intrati in diet'a de incoronare din Pest'a au calcatu mandatele lorü remanendu acolo si dupa sevarsirea actului de incoronare, luändu parte fara a fi fostu autorizati de cine-va

si la desbaterile ulterioare, care taie adencu in vietia nationale, si care prin majoritatea ungruresca s'au decisu in desfavorulu natiunei romane, propune deci, ca conferinti'a sa se dechiare fatia cu alegerile viitore pentru diet'a din Pest'a pentru pasivitate absoluta. (sa trãiesca aplause indelungate). Cãci dela diet'a din Pest'a nu are natiunea romana sa spere nimic'a. Libertätile, care sau adusu de unguri au pretiu numai pentru nationalitatea lorü; töte câte s'au decisu in diet'a acest'a suntu daunöse pentru romanii. (Aplause frenetice.)

I. H o s z u. *) Onorata Conferinti'a! Dupa aplausele acestea mari nu amu nici o sperantia a reesi cu proiectulu meu; (voici dreptu e) insa dela convingerea mea nu me abatu aplause nici me abatu amorea si favörea regimului; deci ve spunu convingerea mea francu, dupa cum o simtu, va fi buna o veti primi si eu voiu fi liniscitu, ca amu esprimatu liberu ce amu simtitu si viitorimea seu mi va da mie dreptu seu nu. Nume condemnati D-vöstra astadi, Dloru, dupa ce veti fi ascultatu parerea mea, ca mai mare va fi condumuarea viitorului si mai amara decâtu, a domnilorü Vöstre de astadi. Domniloru! Eu sum ampioiatu, si fiind ca unii au disu ca regimulu m'aru fi trimisu pre mine aici, trebuie se constatezu ca acest'a nu este adeveratu. Eu amu urmatu indemnului meu propriu, ca se lucru cätu voiu putea pentru fericiirea scumpei mele natiuni si a poporului romanu. Nu amu venitü dara la demandarea regimului aici. Eu a-si fi disu regimului categoricu, ca nu vinu. Antevorbitoriulu meu, ca se vinu la objectu nea condumatu politic'a activitãtii, au adusu aceia inainte, ca noi amu gresitu cându amu intratu in diet'a din Clusiu si Pest'a; pöte ca viitorimea ne va judeca pentru acest'a, pentru ca ea judeca dupa sörteate; insa ve intrebü, Dloru, cându a fostu sörtea romaniloru mai mästera in Transilvani'a. Au nu sub principii patriotici, cându nu aveau romanii barbati, cari se vorbesca in interesulu lorü?

Atunci s'a adusu acelea legi asupritöre, care dejosescu pre romanu a fi sclavu si lu degradęza la sörtea dobitöceloru. Politic'a acest'a s'a luatü inceputulu la a. 1347, cându cele trei natiuni regnicolare a facutu intre sine uniunea aceia, care a fostu indreptata in contra romaniloru. De atunci inöce romanii a incetatu da a-si mai aparä drepturile lorü si perderile urmate de aici a fostu mari si grele. Dupa ce a inceputu romanii a fi iera-si activi sörtea nöstra s'a ridicatu. Nume voiu slobodü in istoria, ca se aratu activitatea infintiata prin episcopii, cari au introdusu unirea cu biserica cat. Acest'a a fostu dupa unu intervalu lungu primulu casu de activitate politica, pentru ca acest'a causa, n'a fostu numai causa si intrebare confesionala, ci mai multu pöte causa politica. Nu aducu inainte pre Epp. Sav'a, care pre calea activitãtii au aratatu ce voiescu romanii, nu amintescu ce a facutu Epp. Babu la diet'a dela anulu 1791 si Epp. gr. res. care ierasi pre calea activitãtii au aratatu, ce voiescu romanii, nu amintescu despre cele facute in 1848, căci acestea vorbescu in favörea mea; deca se va primi parerea antevorbitoriului intrebü ce va fi cu natiunea romana si ce se va alege de caus'a ei, deca inteliginti'a care trebuie se manuduca pre poporu la scopulu acela, care trebuie sa fie scopulu fiecãru romanu adeveratu, ve intrebü, ce va urmä, deca vomu inträ in pasivitate? Deca romanii, cari trãiescu intre sasi, unguri, si secui, cari voru intrebuintia töte mijlöcele si persuadãrile, a seduce pre poporulu nostru, care nu judeca mai departe, ca sa alęga pentru ca aceia ei voru spune, ca deca voru alege deputati si aceia voru merge in dieta, li se voru inlesni contribuiri si alte greutãti. Si atunci ei voru indemnã pre deputati sa męrga si acesti'a voru merge. Si atunci inca se va intempra aceea, ca unde romanii cu sasi si cu cele-lalte natiuni suntu mestecati si unde nu suntu in majoritate preponderanta, se va alege unu deputatu de nationalitate straina si va dice, dupa cum a disu unulu din diet'a din Pest'a, si ca unu atare nici odata nu va aperä interesele poporului romanu, precum le-aru aperä unu deputatu nationalu, ci din contra stria förte multu, si asiä noi vomu fi ierasi proscrisi si numai ca suferiti in patria nöstra. Noi trebuie sa vedemu, ca sa reesimu cu romanii de aceia inteligenti, cari sa se lupte necurmatu si cu abnegatiune de sine fara interese particulari pentru binele natiunei romane, care ne este scopulu nostru celu mai sãntu. (O voce: amu vediutu!) Dara se mergemu mai incolo

*) Pre cätu ni aducemu aminte, ici si unde, va mai fi vre unu defectü, care inse nöue sa nu ni se impute. R.

tocmai după principiul acela, care sau satoritu aici, ca pre basea constituțională să ne redobândim toate drepturile acelea, cari ni sau lautu cu nedreptul, și se departăm de la noi toate nedreptățile, cari ni s'au facutu și acelu nu o putem face prin passivitate, ci calea cea adevărată este activitatea. Se mergem dar la dietă din Pest'a, să ne reclamăm drepturile noastre în audiulu Europei întregi, pentru ca proverbul românesc ne învăție, ca maică nu da lapte la copilulu acela ce nu plânge. Nu cugetati, Dloru, ca ungerii înca sunt indelulati perfectu cu starea de astăzi a lucrurilor create prin dietă din Pest'a, și ei dar să se retraga în passivitate? Ei se omăra la alegerile lor și vasa sange, pentru că Petru și Pavelu se fie deputatu. Din cele ce amu dișu până aci, puteți vedea că eu cu sufletu și cu trupul sunt pentru activitate, și acelu o recomand din totă inimă pentru ca numai prin ea vedio asigurata sordtea noastră (sgomotose strigări: nu primim).

I. Muresianu din Gherla începându de la an 1848, arata cum romanii provocati prin pămile și intrigile cabinetului la arme au aparatu tronulu și nationalitatea lor jertfinduse până la 40,000 de romani. Și pentru totă acelu jertfa înlocu de a fi remunerati a fostu pedepsiti și desconsiderati oferinduse favorurile, care le aru fi meritatu romanii, inimiciloru tronului. Pedepsa a duratu până la 1861, cându o formă de constituție ne au garantatu prin dietă din Sabiu la a. 1863/4 celu putienu nationalitatea și limbă, pentru care s'a luptatu parintii nostri și e datorintia ca sa ne luptăm și noi. Amintesc mai incolo despre rezultatele anulului 1866, la care iera-si s'a versatu romanii sângele pentru tronul avendu dreptu remuneratiune stergerea nationalității și limbii garantate, crearea dietei din Pest'a și ținerea în vigore a legii electorale feudale. Arata mai departe cum romanii alegându după legea acelu vre-o câțiva reprezentanti iau trimisu la actulu de încoronare în Pest'a, și amagindu-se acelu, ca de la dietă din Pest'a vomu câștiga legi mai bune, ca de la dietă lui Schmerling din Sabiu, a ramasu acolo. Imputările care s'au facutu acelu, cari speră causă natională, ca aru fi daco-românici și nu aru exprima vointia poporului romanu, care e blându și nu conspira în contră regimului, suntu cunoscute, pentru acelu regimulu aru fi fostu datoriu a ne concede unu congressu nationalu, în care poporul însuși si-aru fi exprimat liberu dorintiele sele. Dice după aceea, ca romanii nu suntu în contră uniunii, voriescu că sa se faca aici în țiera cu invoierea lor, dar nu precum s'a creatu și sancționatu contră vointiei poporului. Trece mai departe la corupțiunile de prin comitate, ce se facu cu ocaziunea alegeriloru de deputati prin care se omăra totu simțulu unei alegeri libere și nesilite și se declara în sfersitu contră activității. (Va urmă.)

Ordinatie contra jurisdicțiunile țierei.

Dintre drepturile care le oferesc constituțiunea cetățienilor, celu mai frumos e dreptulu de a-si putea alege reprezentanti în dietă țierei.

Acestu dreptu, de a constă legislațiunea din omeni natiunii, practisăza în fapta principiulu fundamentalu alu constituționalismului, după care natiunea i-si prescrie siesi legi.

Pentru de a fi înca corpulu legislativu o expresiune fidelă a vointiei natiunale, e de lipsa că acelu vointia sa se exprime la alegere, liberă pentru omulu celu mai de încredere alu natiunii, care se represinte neimpedecatu și fără rezerva principiele și dorintiele natiunale. Deci garanția cea mai cardinală a vietii constituționale e, că exercitarea dreptului de alegere sa fia scutită de ori ce presiune.

Cu durere înca au observatu regimulu ca miscările electorale a devenitu prin mai multe locuri până la conflicte, parte din o concepțiune falsă a libertății și parte din unu patriotismu esageratu, cari privesce de inimici pre totă acelu, care suntu de alta opiniune vrendu de a-i departă din pozițiunea lor.

Ori-care aru fi sorgintea acestoru abosuri, regimulu și țiene de cea mai strinsa datorintia, a le delatură și asigurandu libertatea vointiei individuale va pedepsi fia-care escesu după legile penale cu atât mai multu, cu câtu prin asfelu de abosuri se periclităsa nu numai siguranța unoru persone singurate, ci chiaru și libertatea patriei.

Intemplările triste, ce s'au ivitu până acum silesce pre regimulu în favoarea libertății personale

a luă mesuri mai stricte și a esmire următoarea ordinație:

1) Toti acelu cari va cuteza a împedecă seu a restringe pre concetățienii lor în libertatea ideiloru și în expresiunea vointiei neîmpedecate la alegerea deputatiloru dietali fie prin vatămări faptice seu prin amenintieri, se va trage fără cercetare la judecata.

2) Fiecare jude comunalu e îndatoratu a însciintia în ori ce casu de vatămare seu amenintare pre escedentele judecatoriei cercuale în 24 de ore, iera acelu va aretă casulu în alte 24 de ore vice-Comitelui (seu vice-Capitanului) — din contra se va pedepsi că participatori.

3) Vice-Comitele (Vice-Capitanulu) va ordină îndata, ca vinovatii sa se duca înainte judecatoriei criminale.

4) Fiscalii comitatelor suntu îndorati toate sentintiele referitoare la asfelu de casuri, fia condamnătoare seu eliberătoare a-le apelă ex offo.

5) Comitii supremi voru priveghia că acelu ordinație sa se urmedie cu cea mai mare curătetia și în casu de neglijență și partialitate se suspende pre neascultatori din oficiulu lor numai decatu. Cunoscendu înca necesitate de a delegă din causă cercetării mai stricte, casulu la alta jurisdicțiune, au a se adresă către ministrulu de justitia.

Datorintiele perserise din punct. 2. referitoare la judii comunali și judecatoriele cercuale se estindu în cetățile libere reg. la Capitanulu cetății; iera datorintiele perserise în §. 3 v. comitatulu se referescu în cetățile libere r. la Primariulu cetății.

Acelu ordinație sa se publice afara de călile usuate și prin efigerea la paretii și prin toate locurile publice.

Pest'a-Buda, 2 Martie 1869.

Propunerea Br. Bedeus.

(Urmare din nr. tr.)

La toate agendele acelu suntu îndreptatite după punctele regulative numai comunele țienătorie de scaunu.

Incorporarea de comunități streine la scaunulu Sabiului și în adunările scaunale involveza o mutare a limitelor legale a teritoriulu natiunii sasesci, o schimbare a regulatiunii aduse în urmă întrebării jurisdicțiunii sasesci și mai târziu de natiune primită, despre care staturile transilvane ne a scrisu în dietă din 1810/11 în alu 61 art. de lege următoare: „Natione saxonica... eo se declarante, quod regulatione fororum judiciorum ex altissima regulatione regia anno 1804 emanata, constitutioni et legibus municipalibus conformiter in gremio suo constitutorum omnimodo contenta sit, eidem plenarie acquiescat, status quoque et ordines eandem nationem pro voto illius in altissimo stabilita eadem fororum regulatione publica lege conservandam decreverunt.”

Acelu incorporare involveza înca și o vatămare a dreptului de proprietate a natiunii sasesci și a celoru șapte judetie, încatu vrendu sa se pună în egală împartășire, comune, cari cu părți a natiunii facute natiunii sasesci, a fostu și suntu și acuma în multe privințe unu obiectu alu posesiunii ei, din care causa ele nu potu formă unu membru alu corpului nationalu; natiunii i sta spre dispozițiune dreptulu eschisivu alu proprietății asupra bunurilor câștigatu prin donațiuni și inscripțiuni, a cărei populațiune singura e îndreptățită a dispune în privința acelu și nu se pôte îndoră a face locu vre-unui reprezentantu a comunelor streine; tocmai asiă, ca cându i-aru plesni cui-va prin capu a dă fostiloru supusi în vre-o posesiune a oresi-cărei familie nobile jure nobilitare a posiede și a exercită dreptulu de comproprietariu condecisoriu despre materia și veniturile acestoru bunuri.

În ministeriu a cadutu cu sine însuși în contradicere, nevrendu a devolve cu decisiunea sea în dreptulu legislației, au lucratu în contră legii și a dreptului statatoriu. Plenipotenția primită prin § 18 a îndeplinirii uniunii, care nu radica responsabilitatea regimului în nici o privință, nu-i pôte servi aici de scutu apertoriu. Aru fi trebuitu, cum vomu aretă mai la vale, sa se fi luat de cinosura alta otarire a acestei legi, pentru de a decide în causă comunelor suplicante.

Incorporarea acestoru comune în complexulu unui scaunu sasescu, precum o ceru acelu, și

prin acelu schimbarea constituției natiunii sasesci după dreptu și lege nu se pôte decretă fără conlucrarea reprezentantiloru natiunali.

Constituțiunea municipală asigurată prin legile țierei și prin contracte se pôte schimbă după trebuințele presente numai sub conlucrarea universității natiunale.

Universitatea are sa se declare asupra constituției corpului reprezentativu. Ei trebuie sa i se aplacideze o influență datătoare de mesura la pertractarea despre schimbarea limitelor teritoriulu nationalu. Și cându aru esistă intru adeveru cause silitore, pentru de a dispune pre regimulu și pre natiune a incorporă teritoriulu municipalu sasescu, comune cari până acum au statu sub dominiulu și administratiunea netiunii, totuși nu s'aru pôtea detrage după dreptulu și legile sustatăore cercului de activitate a universității natiunale, de a se consultă și a decide, ca care comune incorporande pamentului sasescu se aiba unu cercu de administratiune propria seu cărui scaunu sa se incorporeze comunele singurate. De sine se întielege, ca și scaunele respective aru avea de a se declara în privința acelu, și nici odata nu s'aru pôtea presupune de scaunulu Sabiului, deca nu vrea sa abandonedie esistința-i ereditată, dreptulu seu și consciința natiunale, ca aru primf singuru în complexulu seu strulu de comune din cele șapte judetie.

Asiă sta lucrulu după dreptu până în diu'a de astăzi. Pentru ca și de aci înainte universitatea natiunii sasesci trebuie sa se lase precum dice §. 11 alu legii de uniune în cerculu seu de activitate garantatu prin art. XIII. 1791 (în Legali Diplomatique Leopoldino conformi statu art. XIII. 1791) și ministeriulu are după §. 10 din otarirea despre administratiune interna a scaunelor, districtelor și cetățiloru din fundu regescu a pune pre masă dietei unu proiectu de lege în privința organizării reprezentatiunii acelu numai după ascultarea lor.

Acesti § ai legii n'aru fi trebuitu sa se încunjure la executarea dicisiunii. Universitatea natiunale aru fi preventată în declararea ei, cându comunitatea s'aru exprima într'acolo, ca comunele suplicante sa se primăsa în adunarea scaunala și sa li se concedă participarea la alegerile de deputati la universitate și de oficiali supremi. Deci comunitatea nu se țiene îndreptățită a conglašii cu o astufeliu de procedura. Ea se privesce mai multu de îndorata, de și pretuesce dorintia comunelor respective de a se împartasi după delaturarea restringeriloru îndelungate de drepturi municipale, și vointia în regimulu de realiză aceste dorintie, a se apără în contră vatămării dreptului seu și a aduce în respectulu acelu următoarea declarațiune:

Comunitatea se declara solenu contra în. emisu ministeriale din 24 Ianuaru a. c. nr. 20,826-1868, prin care se îndoratesce magistratulu a conchiemă și a concede participarea în adunările scaunale comunelor din dominiulu Talmaciului și Se. listei precum și fostelor comune graniciere Orlatu, Jin'a, Racovitira, cu aceia declarațiune, ca ea, deca incorporarea acelu nedrepta totuși s'aru cfeptu, protestăza contra tuturor concluderulu aduse de acelu adunare ilegale și contra tuturor consecințelor acestora.

Și afara de acelu se țiene îndreptățită a cere, ca emisulu în ministeriu de interne, mai nainte de executarea lui, sa se ascărna spre consultare și mai de parte decisiune onor. universității natiunale sasesci aducându totu odata acelu declarațiune spre sciința comunitatiloru din totă cetățile, scaunele și districtele sasesci.

Sabiu, 4 Martie 1869.

Bar. Bedeus m. p.

Romani'a.

Adunarea Societății Transilvania

Procesulu verbalu. Siedintia I, Dumineca 26 Ianuaru 1869, la una ora după amia-di. În loculu societății de arme etc.

Presiedintia dlui A. Papiu Harianu.

1. Afara de membrii adunării, unu publicu numerosu si alesu se admase la acelu siedintia. Între asistinti se deosebă mai multi deputati, seatori, profesori și alții.

D. presiedinte deschide siedintia adunării prin următoarea dare de sēma facuta în numelu comitetului:

Domnii mei! Amu onore de a supune d-v. darea de se'mu a comitetului.

O impartu in cinci capitole :

1) Despre venitul si cheltuielile societății de la 1 Iliu pâna la finea lui Decembre anulu trecut.

2) Despre cei ce s'au distinsu mai multu prin zelulu si activitatea lor, precum si prin sumele ce au oferitu societății.

3) Despre restantie si subventiunile acordate, daru anca ne respunde.

4) Despre stipendiele societății.

In fine.

5) Câte-va cuvinte despre atacurile indreptate asupra societății.

1. Dela 1 Iuliu pâna la finea lunei Decembre anulu trecut, in cursu de doue trimestre, s'au formatu 113 membri noi ai societății si 116 donatori. Primiramu subventiuni de la unu consiliu urbanu (Galati), si de la câte-va rurale (Belgradu.)

Sum'a realizata dela toti acesti membri noi, din donatiuni, subventiuni, din procentele capitalului si din estraordinare face 'n totulu lei noi

10,910, 31.

Din acésta suma s'au cheltuitu pentru diferite trebuintie ale societății si pentru stipendii

6,213, 50.

Remâne prin urmare venitu curatu alu societății, in cursulu acestoru doue trimestre 4,696 81.

Adaugendu la acésta suma banii ramas in cas'a societății in bonuri si in numeraru cu finele anulu trecut alu societății, dupa verificarea facuta de adunarea precedinte, tienuta in luna Septemvre in suma de

56,755. 46.

se constata ca averea totala a societății, scotiendu tôte cheltuielile, e astadi de

61,452.27.

Asta avere consista in trei bunuri ale tesaurului publicu si in putienu numeraru.

Despre tôte acestea veti binevoi a ve incredintiă din condicele si dosariile societății si din bilantiulu casieriei, cari tôte se supunu esaminării d-vostre.

Craiova si onorabilulu ei cetatienu, membru alu societății noastre, d. deputatu G. Chitiu, acum ca si in alte renduri, s'a distinsu prin sacrificiile facute pentru societate. De la dlui primiramu sum'a importanta de lei noi 1916 73, adunata de la mai multi membri formati in Craiova,

Onor. d. Nicolae Opranu a oferitu societății o donatiune de 500 galbeni de a se plati incursu de 10 ani, câte 50 galbeni pre fia care anu (aplause frenetice).

Onor. d. prefectu C. Racoviti'a ne tramite lei noi 1604, suma adunata in districtulu Romanatii, din care 583. 33 de la dlui insu-si (aplause).

D. Filipescu Dubau lei noi 1007, 8 bani adunati in Dorohoiu (aplause).

D. Fantaneanu 234. 44, adunati in Giurgiu.

D. Hodosiu 176. 25, adunati in Romanii'a de peste Carpati.

D. prefectu Simulescu 115. 53, din Valcea.

D. Pavli 110, din Bacău

D. Fulgeru 102, din Barladu.

D. Giurgea 95, din Galati.

Dr. Istrati 85. 50. din Iasi si altii.

In cursulu acestoru doue trimestre 26 insi au respunsu 12 galbeni seu mai multu. Acesti'a se voru proclamă indata, conformu statutelor, de membrii ai adunării.

Cei mai multi santu Craioveni (aplause).

Suma mai insemnata a respunsu d. C. Racoviti'a din Caracalu 583. 33.

Apoi d. B. Golfinenu 196. 29; El. Vergotti 296. 25; d. Caprianu 200. toti trei din Craiova; d-na Catrina Panu, Craiova, (vii aplause) 169 90 si altii alte sume.

19 membrii ai societății au respunsu mai multu de 10 lei noi, tasa prevediuta prin statute. Din acesti'a merita mentiune: Capit. Horadenu 137. 77; Mat. Gane, Dorohoiu 58. 25; I. Dobrenu, Focsiani 58, 75; Dim. Stamatopulo si Grig. Demetrianu, Caracalu, câte 60, mai multi câte 40, intre cari Al. Romanu din Pest'a. (Va urmă.)

Varietăți.

** Scirea ca Maj. Sea Imperatulu are sa se

intalnescă cu regele Italiei si acum mai cerculeza prin diuare, dara alla putienu credintia.

** **Conveniri.** Nu scimu bine, ieri sér'a seu numai asta séra se voru intruni romanii brasioveni la o productiune de mosica vocale. Acésti'a se esecuta de unu coru forte frumosu. Ne place a aminti de acésti'a, pentru ca, fia disu spre lauda intreprinditoriloru dd. profesori Pandelie Dim'a si Dr. Nicolau Popu si celoru-lalti si celoru-lalte, participantu si participante, si tuturoru spriginitoriloru, intreprinderea acésti'a aduna si mai bine legaturile sociali; unu ce forte de lipsa pentru societatea romana preste totu; si latiesce gustulu pentru music'a classica, care nu contribuie putienu la nobilarea simtiemintelor

** Conferinti'a dela Abrudu convocata de Dlu adv. Mateiu Nicola inca s'a prononciatu pentru passivitate.

** Dupa cum aflamu din Gazet'a Transilvaniei la Fagarasiu inca a fostu in 8 Martiu n. o conferintia te carea au lustru parte vre o 80 insi. Acolo inca se decise abtinerere totale dela alegerile pentru diet'a din Pest'a. —

** Audimu ca dlu Iacobu Muresianu redactoru alu „Gazetei Transilvaniei, dupa ce dejă absolvitu de procesulu de presa, este acum si restituitu in postulu seu de mai inainte.

** Joi a fostu 20 de ani de cându Bem a luat Sabiulu.

** Gratulatiune. Deputatiuni si adrese sasesci vinu din tôte părtille fundului regiu spre a gratulá nou denumitulu comite alu natiunei sasesci.

** **Alegeri.** In Pojonn se alesera cu majoritate pre cumpanitoria deputati: ministru Lonyay si secretariulu de statu Slavy.

** Opositiunea din Ungari'a si intemeiază in primaver'a acésti'a o fóia germana carea se represente principiee lui „Hon“ — O lipsa simtita si la romani preste totu. Despre Romani'a se dice ca sacrificia bani pentru presa, póte in Franci'a, căci la noi nu vedemu nici o fóia care sa apere interesele nici a le loru nici a le nostre. Cându si cându câte o scótere de ochi se mai templa de vedi, vre o câteva notitie nevinovate, pentru cá sa póta reproduce articulu intregi degradatori pentru romanii, si câte o aberatiune necalita, póte chiaru dela vre unu romanu, carele lucra din intentiune buna, inse reu, — mai vedi in o fóia nemtiésca din Vien'a. Mai departe nimica. —

** La legea despre armarea glotelor in Austri'a apuséna. Comitetulu respectivu din cas'a deputatiloru senatulu imperialu s'a prononciatu contra lelei de inarmarea glotelor. Motive s'a adusu din partea majoritatiei fric'a ce o insulara glotele croate la 1848 cându s'au aratatu inaintea Vienei; apoi motive finantiali. Déca senatulu imperialu respinge legea acésti'a atunci si legea unгурésca analoga, adeca a gardelor nu póte obligá pre monarhei'a intréga ca sa o sustienu si acésti'a in puterea afaceriloru comune. Celu putienu asiá se esprima si „U. Ll.“

** **Honvedii capeta puscii de sistem'a Wörndl.** P. Ll. scrie ca s'au acceptatu pentru armat'a unгурésca puscile Wörndl; dlu Wörndl va face o fabrica filiale in Ungari'a. Dlu Kerkapolyi calatoresce in afacerea acésti'a la Pest'a.

** In comitatulu pestanu s'a luat mesuri sa sa oprésca cracimele in cari se facu betii tendentióse; sér'a la noue óre se inchidu tôte cracimele in totu comitatulu.

** Scirea ca consululu francesu au ruptu relationile cu regimulu romanu se da de golu ca e o scornitura.

** Convorbirile literari au capetatu concessiune de a trece si in Russi'a. Inse tôte exemplariile au sa caletorésca mai anteiu la Varsiovi'a cá sa le censureze.

Pretiuulu de prenumeratiune va fi pentru Austri'a pre anulu acésti'a 5 fl. si nu 4 fl. cá pâna acum. Recomandamu acésta fóia din nou publiculu cetitoriu.

** Albin'a pindului nu scimu mai aparé pentru ca in anulu acésti'a nu amu primitu nici o brosiura. Aru fi paguba déca aru fi incetatu căci aducea materii interesante.

** Diet'a prussiana s'a inchisu sambata a fostu septamán'a.

** Conte Riccardi deputatu italianu au tiparitu o provocare in limb'a franceze prin ca-

rea invita la Neapole pre toti cugetatorii liberali, pre 8 Decembre a. a. spre a formá unu conciliu, carele sa fia contrastulu celui din Rom'a. Elu dice . . . „contra Romei celei vechi, neimpacat'a inimica a ori-cárei lumini, a ori-cárei libertati“. Programulu seu se cuprinde intru devis'a: Binefacere si instructiune respandita in modulu urmatoriu: „Sa se cástige de lucru fia cáruu individu carele e capace de lucru, dara nu afla; sa se asigure existinti'a fiacáruu, carele nu e in stare sa se nutrésca pre sine. Ce se atinge de instructiune, carea e pânea sufletulu, trebuie sa fia generale. Sa combatemu seraci'a si nesciinti'a si atunci vomu fi noi in stare — si numai noi — adeveratii discipuli ai lui Cristosu de a purtá resbelulu celu mai crâncenu contra Papei si a papismulu.“

** Unde duce temerea de a si perde popularitate a putemu vedé din urmatoarele: In America se agita acum intrebarea, ca sa li se dea si femeiloru dreptu de alegere. Cei radicali nu voru sa se opuna la pretensiunea acésti'a, pentru ca sa nu si pérda popularitatea la „resfaliatulu poporu“ femeiescu. Unele foi nemtiésca abia s'au decisu a pasi si a combata acésti'a nebunia. Numit'a Illinois Staats Zeiteng desbatându cestiunea acésti'a vorbesce aspru inse nimeritu. Ea dice ca acei ce apara dreptulu electoralu alu femeiloru au de base notiunea abstrasa „omu“ (limb'a englesa, durere, nu are terminu pentru acésta notiune), carea este representata in fia care individu, fara privire la genu, căci pentru densii deosebirea genului e unu ce neesentiale. Natur'a, cá unu ce neindreptatitu trebuie pusa la o parte, la certnti'a ratiunei (mintiei) destilate. In vieti'a publica trebuie toti individii priviti de ermafrodi, cari cá atari au functiuni egali si apoi se potu bucura si de drepturi egali. Se póte ca acésti'a va fi odata opiniune generale, pentru ca muierile americane si asiá se silescu a se desface de functiunile de lipsa pentru durarea societății omenesci, pre cale mecanica, de functiunile, cari barbati nu le potu lua asupra-si. Póte ca déca va sosi imperati'a radicalismulu mai inaltu, se voru face si ómenii pre cale chimica. Atunci niminea nu va mai puté objectá nimica contra deosebirei genurilor.

Cei care apara dreptulu electoralu alu femeiloru dicu ca déca aru lua si ele parte la alegeri aru „eurati“ (purificá) viati'a publica, pentru ca, ele au unu simtiu morale mai chiaru mai ascutitu si mai desvoltatu.

53—2 Concursu.

Fiindu in parochi'a nóstra gr. or. Nucsió'a cu fili'a Malaesci din Protopopiatulu Hatiegulu lipsa de unu preotu, — se escrie concursu pentru ocuparea numitei parochii — care pre lângă o casa de locuitu pentru parochu are o portiune canonica (livadia) de 15—20 cara de fenu si, pre lângă taxele stolari, câte 2 ferdele de cucuruza cu tulle dela tóta famili'a — cu acelu adaosu, cá concurentii, cari trebuie se fia seu clerici absoluti seu preoti in functiune, sa-si indreptedie suplicele loru instruate cu atestatele necesarie la „secretariatul Consistoriulu archidiececesanu“ in Sabiu celu multu pâna in 8 septamáni.

Sabiu, in 24 Februaru 1869.

Secretariulu Consistoriulu Archidiececesanu gr. or.

(40—3) EDICTU.

Prin care Dimitrie Ioanesu Pop'a din Saliste scaunulu Sabiulu, care de tempu indelungatu cu necredintia au parasitu pre legiuit'a sea socie Anna Pop'a si patri'a, fára a se sci loculu aflárei lui, se indetoreza, cá in terminu de unu anu dela datulu de fatia, sa se presentedie inaintea forulu matrimoniale subscrisu, pentru ca la din contra procesulu matrimoniale asupra-i urditu, si fára de elu se va pertractá si otari dupa prescisele s. s. canóne bisericesci.

Sabiu 21 Fauru 1869.

Forulu matrim. gr. or. alu protop. tract. Sabiulu I:

I. Hanni'a, Protopopu.

Pasiune

pentru 1—2000 de oi de acum pâna la Sântulu-Georgiu se afla la Thiuriu in „Nagy-végyiu“. Informatiune mai de aprópe dá Canoniculu Michali in Blasiu, si Axentie Severu in Cricău.